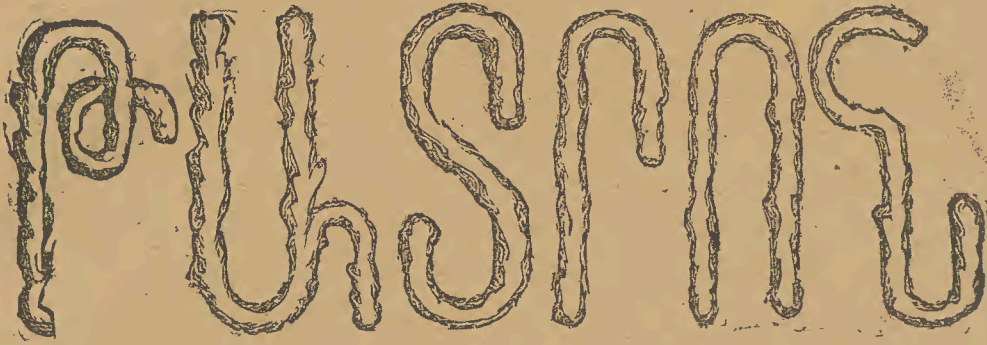


ԲԱՅԱՆԱՐԴԱԳՐԱԹԻՒՆԶ
ԳԱՆԱՌԱՅ ՀԱՄԱՐ
104 ԹԵՐԹ 5 ՄԷՃԻՄ
ԿԱՆԻՍԻԿ

ԳՐԱՍԵՆՆԱԿ
Ստորաւ համալ թիւն թիւ 0

Ճանրու ծախքը չը վճարված
Համակ չընդունիր :



ԲԱՅԱՆԱՐԴԱԳՐԱԹԻՒՆԶ
Գ. ԳՈՂԻՍ ՀԱՄԱՐ
104 ԹԵՐԹ 4 ՄԷՃԻՄ
ԿԱՆԻՍԻԿ

ԳՐԱՍԵՆՆԱԿ

Ստորաւ համալ թիւն թիւ 9

Գարակն եկած ձեռագրերը
Եւ չեն տրվիր :

Կ. ԳՈՂԻՍ 1876 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 8

Այն բաժանորդները որոնց բաժանորդա-
գրութեան պայմանագրով լրանալու մաս է,
կողալին վճարել նոր բաժանորդագրին եթէ
կը փոխադրին թերթերնուս նորէն ընթերցող
ըլլալու պատիւն ընել զմեզ :

Իմացա՞ք սա բարբարոս կրակին վանայ
մէջ գործած անիրաւութիւնները . ամբողջ
չուկան մոխիր դարձունէն ետքը շատ մը
ապրանքներ աւեր փայտեր է :

Կրակին այրելու յատկութիւնը գիտէինք,
բայց գողնալու յատկութիւնը չէինք գիտեր .
արդեօք Քիւրտերը իրենց փոխանորդ կարգե-
ցին կրակը, և անո՞ր միջոցաւ պիտի գործեն
ասիկց ետքը :

Ձկնքինք տակաւին ստոյգ տեղեկութիւն-
ներ քաղել գիտնալու համար թէ այս նորա-
հնար կրակը ուրիշ ի՞նչ անիրաւութիւններ
ըրած է, Պօլիս հասած հեռագիրները կըսեն
թէ չուկանիս այրեցաւ, ապրանքնիս կողով-
արկեցաւ, չըլլայ որ նորէն մեզի ապրանք կամ
ստակ զրկէք, մեր ապրուստին համար պահե-
ցէք ինչ որ ունինք հոն :

Հեռագրաց այս լեզուն ումանց հետքերը
թերթերնը կը շարժէ, հրկիզեալ մարդ մը
գրամ՝ զրկեցէք որ ինքզինքս հոգամ կըսէ,
հրկիզեալ վանքին բան մ'ալ մի՛ զրկէք կըսէ :

Խոհեմութիւնը կը հրամայէ մեզ այս
մոտին ասիկց աւելի չդրել և սպասել գալիք
նամակներուն, որոնք միայն կրնան լուսա-
ւորել հեռագրաց այս անհասկնալի լեզուն .
սակայն կրակին ապրանք գողնալու յատկու-
թիւնը պարտք կը դնէ մեր վրայ իմաց տալ
հասարակութեան որ գիշերները դուրս ելած
աստեղնին կրակ չը թողուն տուններն ուրպէս
զի տան մէջ եղածները չտանէ տանի . . .
-Ի՛նչ- ծխելու ստեննին ալ գրպաննին պար-
տէն որ գողութիւն մը չպատահի . . . :

Բայց, ինչ որ ալ ըլլայ, վստահ եմք որ
վանայ բարեխնամ Կառավարութիւնը ասանկ
չարաբարոյ կրակները պիտի ձերբակալէ . . .
ձեռքով ալ չը բռնըվիր որ ձերբակալէ . . .
ասանկ չարաբարոյ կրակները պիտի . . .
պիտի բանաւորէ . . . Ի՞նչ ըսեմ, ես ալ չը-
սարեցայ մնացի :

Վանեցոց դալով ասանց ալ իրատ կու-
տանք որ չըլան, այլ քաջ ըլլան, դժբախտու-
թեան կուրծք տան և յաղթելու աշխատին :
Անցեալէն օգուտ քաղելով մէյ մ'ալ կրակին
զոհ չըլլալու համար խանութնին թո՛ղ ծախ-
վայ չինեն . . . Ի՞նչ ըսեմ հապա :

Դեռպահածողովոյ նախնական նիստերը
շարունակվելու վրայ են :

Այս նիստերու մէջ տեղի ունեցած բա-

նակցութիւնները թէպէտև դադանի կը պահ-
վին բայց շատ խաղաղասիրական են, կըսեն
լրագիրք :

Եթէ դադանի են՝ ի՞նչպէս գիտեն որ
խաղաղասիրական են . ինչ որ դադանի է խա-
ղաղասիրական կը կարծեն թէ իրենց ընթեր-
ցողները լուրէ չզրկելու համար դուշակութիւն
ընելու կատարվին :

Յիշեալ լրագրաց և իրենց ընթերցողաց
թողով այս հանելուկին լուծումը կը բարե-
մաղթենք որ համաձայնութիւն մը գոյանայ :
Եւ ի՞նչ է համաձայնութիւնը :

Բառերուն խօսքի մէջ բռնելիք տեղերը և
իրարու հետ կանոնաւոր կերպով կապելու
եղանակը սորվեցնող արհեստ մը, որ կը
պատուիրէ նաև իրարու շահուն չգալի :

Այս դեռպահածողովի մէջ մէկ սեռի
ինդիք կայ հինգ բայ կայ, ամենաւալ աչքը
սեռի ինդիքին վրայ է, մինչև անգամ չէ-
ղք բայերն ալ ներգործականի դառնալու
միտք ունին եթէ պզտիկ շահ մը ցոյց արվի
իրենց . յատկացուցիչ կայ, յատկացեալ չը
կայ, բացայայտեալ կայ, բացայայտիչ չը կայ,
այս պարագային մէջ սեռի ինդիքին քաջածը
միայն Աստուած գիտէ : Տեր բային սեռի խնդ-
րիւն քիչ մը անգին դնա՛ կըսէ . ներգործա-
կան բայերէն մին սեռի ինդիքին դուրս կե-
ցած տեղեզ չպիտի երեքաս կը պօսայ . չէ-
ղքը մի՛ գալիք, ուղածնին թող ընեն կըսէ .
յատկացուցիչը սեռի ինդիքին պոչէն բռնած
թշուառակա՛ն, չգա՛ն, դուռն իմ յատկացեա-
լն ես կըսէ . վերջապէս իրաց այս վիճակին
մէջ համաձայնութիւն մը այն ատեն պիտի
գոյանայ երբ համաձայնութեան կանոննե-
րը բռնաբարվին, ինչպէս որ ասիկց առաջ Լը-
րագիրը գուշակած էր . . . համաձայնութեան
կանոններուն բռնաբարումը . . . Լրագրի մէջ :

Գրաւելու դրոյցներէն ալ բան մը չեմ
հասկնար կոր :

Ի պահանջել հարկին Ռուսիա երբ Պու-
լաբիան գրաւէ Աւստրիան ալ Պօսնան պիտի
գրաւէ եղեր, ուրիշ մ'ալ չգիտեմ ո՞ր կողմը
պիտի գրաւէ եղեր :

Եթէ ամեն տէրութիւն մէյ մէկ տեղ դը-
րաւելու պարտաւոր է, կը խնդրենք տեղ
մ'ալ մեզի ցցունեն որ մենք ալ գրաւենք :

Սա Աւստրիային ի՞նչ կըսես, ինքզինքը
գրաւելու կարողութիւն չունի, երբ Պօսնան
գրաւել կուզէ :

* *

Ռուսիոյ մէջ պատերազմի պատրաստու-
թիւնները մեծ փութով յառաջ կը տարվին :

Հրաման տրված է որ Կովկասու բանա-
կը Ասիոյ կողմէն յարձակելուն պէս Գանուբ-
եան բանակն ալ Եւրոպայի կողմէն յարձակի :

Էյ, մենք ո՞ր կողմէն պիտի յարձակինք
հապա . . .

Նոյնպէս հրաման տրված է Իկնաթիէ-
ֆին որ ամեն բան իր դիւստորին Հայրցունէ
ու ժամ առաջ գործը լմնցունէ :

Կը թուի թէ Կորչաքոֆ ինք ալ սկսաւ
ձանձրանալ իւր հիւժողական քաղաքականու-
թեանէ :

Մոռնալու չէ նա և որ Ռուսիան մեծ
դժոխութիւն մը ըրած է, անանկ զոհողու-
թիւն մը որ Ռուսիայէն չէր սպասվեր . այս
զոհողութեամբ Ռուսիան կը պահանջէ որ գա-
նէ չէղք տէրութիւն մը գրաւէ սա Պուլա-
բիան :

Ի՞նչ մեծ զոհողութիւն . . . պատերազ-
մելու համար :

Թերթերնուս այս մասը կնքելու միջոցին
հետեւեալը ստացանք :

. . . Խմբագիր

Ստորագրեալս, նախագահ ձկանց երես-
փոխանական ժողովին, ի դիմաց ձուկերու
կուգամ հետեւեալ սողերը ներկայացունել
օտար տէրութեանց ներկայացուցիչներուն :

Յաւայի ճշմարտութիւն մ'է որ այս աշ-
խարհիս մէջ մարդկութեան ծառայութիւն
մատուցանողները միշտ կը վնասվին ու վնաս
հասցնողները կը վարձատրվին ու կը բարձ-
րանան :

Տասնիկներորդ լուսաւորեալ դարուս
մէջ, ուր իրաւանց հաւասարութիւն ու կե-
նաց ապահովութիւն կը քարոզվի, մեր իրա-
ւունքը կը բռնաբարվի և մեր կեանքը կը կոր-
սրվի, թէպէտ և նախորդ դարերուն մէջ ալ
մեր ժողովուրդը մեծ ջարդ կրած է, մանա-
ւանդ Պետրոս առաքեալէն, այն վարդա-
ձկնորէն, որուն չեն կրցած տակաւին հա-
ւասարել Գումիպիտոյի ձկնորսներն անգամ :

Մարդիկ իրենց սրտայնը պարտքիւր և
զիրար պատուելու համար զմեզ կը բռնեն կը
տապկեն ու նոյն սեղանին և ետքը վարեր-
նին կը դարդարեն : Քանի մը անգամ բողո-
քեցինք մարդոց այս անգթութեան դէմ և
վերջապէս մեր բողոքը նկատողութեան առ-
նըվելով ընկերութիւն մը կազմվեցաւ կեն-
դանինքը պաշտպանելու նպատակաւ :

Բոլոր յոյսերնիս այս ընկերութեան վը-
րայ չգնելով՝ մենք ես կտրելի եղածին չափ
դատաւարակել սկսանք ձուկերը որպէս զի
չերթան ուղկանին մէջ մնան : Այս դատա-
ւարակութիւնը բաւական օգուտներ ունեցաւ,
հիմակուան ձուկերը առաջուան ձուկերուն
պէս ապուշ չեն, կարթն և ուղկանէն դիւ-
րաւ չեն խաղվիր, ուսմիկ մասը միայն կրնայ
խաղվիլ, ինչպէս որ ուրիշ ժողովրդեան առ-
միկ մասը կը խաղվի :

Մինչդեռ մենք այս դատաւարակութեամբ
մեր ժողովրդեան բարօրութիւն պատրաստե-

լու հասնէ էինք — որովհետեւ Պիտմարք իշխանին ըսածին պէս մենք տրեղներէ օգնուեալն չէինք յաւար — և ահա առիթ տեսնուեց որ ծովը տակնուվրայ բլլալ սկսաւ. երկու հարիւր հազարի չափ ձուկ կորսնցեցան, ու մանք վախերնուն մեռան ոմանք ալ ուղեղին կորսնցընելով ծովու մէջ . . . խղճեցան. ոմանք ալ Սեբակոյ շորաց պէս փախչելով ցիր ու ցան եղան :

Մնշուշտ հասկցաւ որ Բօրէի փորձին վերայ է խօսքս, Բօրէի ձուկերու ժանտաւտի վրայ :

Այո՛, Բօրէին է որ սաղարեց զմեզ այս ցաւալի դիտարկութիւններն ընելու, Բօրէի ուրախ պատճառ տուաւ արեւելեան խնդիրը :

Ամենէն առաջ մենք կրեցինք արեւելեան խնդրոյն հարուածը, այո՛, մենք կրեցինք, ուրովհետեւ «ԼՂ» ցեղէ չէինք. էթէ «ԼՂ» բլլալինք Ռուսը թող չէր տար որ Պօլսոյ մէջ Բօրէի փորձ բլլար :

Վերջացնելով խօսքերնս, բոլոր տէրութեանց ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք մեր վիճակին վրայ և կը խնդրենք որ առկից վերջը Բօրէի փորձը ցամաքի վրայ բլլայ :

Կը խնդրենք նաեւ որ դաւանորդի դեռապահաժողովին մէջ ձեռնարկ փնտրենք ալ նկատաւորութեան առեւթի: Մենք ևս կը բողոքենք ուրիշ հալածակաց արվելիք խնդրանքներէն զէ՛մ, և կը պնդենք որ իրաւանց հաւատաւորութիւնը ընդհանուր բլլայ :

Նախագահ Զեմեց Ժողովոյ
Վ.Ս.Ն.Ս.Ս.Ս.

ԵՍ ՓԱՅՄԱՆՆԵՐՍ

Ինչ որ ալ բլլան ուրիշներուն կարծիքները իմ վերայ, ինչ որ ալ զրուցենք ամենքը ինձ համար, կուգեմ այսօր դաշտաւոր մը տալ քեզ, սիրելի ընթերցող, իմ քանի մը փախաբնութեան վրայ :

Կարելի է որ, զիս մտիկ ընելէդ յետոյ բարեկամս ինձ գէ՛մ, ծուռ ծուռ նայիս իմ զրած տղերուն վերայ, ընքուկներդ այնքան պատուեն՝ որ աչքերդ աներեւոյթ բլլան մըրը կայան ճակատիդ տակ, և մինչև սեղանդ՝ այնքան մեծ բլլայ քու զայրոյթդ՝ որ, ո՛վ ուրբաւորից ձեռք, պատուես և ճանթկես այն Թաթարը որուն մէջ պիտի կարգաս դիս : Բայց յառաջուց ըսի արդէն, ինչ որ կըլլաս եղի՛ր, պէտք է որ խօսիմ քեզի :

Յիրաւի պէտք եղածէն առելի անկեղծ և ճշմարտութեան պիտի դանես դիս, և այնպիսի բաներ պիտի ըսես ինձմէ որ քեզի հետ միմեկի գտնուած աստեղծութեան անգամ հաղիւ պիտի համարձակէի քեզի ըսելու, այլ երբեմն այնպիսի պարագայներ կը հանդիպին աշխարհիս վերայ, որ մարդ չը կրնար ինքզինքը դադել, ալ առանց չորս կողմը նայելու կոկոս պօռալ և այն անհոգ և թեթեւ գիւրքը կը բռնէ աշխարհին գէ՛մ ինչ գիւրք որ բռնած են խառն գիւղի շողեռները Ռսկից ընդ ինչ Եփեսեան գէ՛մ՝ սրանց հետ այնքան «ԼՂ-Ֆ» կը վարվին այդ շողեռները :

Նախ և յառաջ կուգէի որ բոլոր մարդոց զանձը բիրեղեայ բլլար. որպէս զի երբեմն երբեմն մէջը նայելով տեսնէի թէ ամենէն շատ ուղեղ տեսնուցները այն մարդիկը չէին որոնք զիրեար պատուաւոր համար պատուաւոր մեծ երթար երբեք :

Կուգէի որ ամեն օր անձրեւ դար, որպէս զի կ'ենեքը «ԼՂ» հաղուած չի կարենային երբեք դուրս ելնել :

Կը փախաբէի որ մեծ կալ օգտաւորիկ մը բլլար, և անոր մէջ գրուելով՝ սա մեր աշխարհէն օւրիշ աշխարհ մը աղտորէին ամեն աշունք՝ որոնք կը կարծեն թէ միմիայն մօրուք ունենալուն համար՝ իրաւունք ունին դպրոցներու անօրէն բլլալու :

Կուգէի որ քանի մը տարիէն աշխարհ կործանէր, որպէս զի «ԼՂ» ընէի թէ ինչ զարմանալի կերպարանքներու պիտի մանկէին ամեն անոնք որ կ'ընեալայէին թէ յաւիտեան պիտի ապրին և աղէկ օրեր պիտի տեսնեն :

Ամիսի մը չափ յառաջ մէկը տեսայ որ անիրաւ տեղը օւրիշի մը ապստի մը զարկու. կը փախաբէի որ այդ մարդուն այն ձեռքը սրով տալաւ ինչոց. հինգ օր, զիշեր ցերեկ Բաշա՛ն օրինակէր :

Կը փախաբէի որ զինուորական կըլծութիւնները Պօլսոյ մէջ հրապարակու չըլլային, որպէս զի կըլծութիւնը տուող ստանապահները, հանգիստանա Ժողովրդեան իրենց «ԼՂ» կարգաւորելու ցոյց տալու համար, սղարմելի զինուորներուն զխառն պարագայ տեղը ինչ «ԼՂ» բռնցի հարուածներ չապին :

Շատ կը փախաբէի որ Տէր Սալիսպորի մեծ գումարներ չնորհէր մէկ քանի անձերու որոնք իրենց անունը առանց սխալի չէին կըրնար դրել և որոնք այլևայլ Բերականոնութեաներու վերայ ժամբով կը խօսին ձեզի :

Կը փախաբէի որ բոլոր քիւրտերը դժոխք կըլծային, կամ վերջին դատաստանին օրը յարութիւն չառնէին :

Քանի մը օր առաջ, երկու աղջիկներ կը խնդային մէկու մը վերայ, որ մոռցած էր իր «ԼՂ» կարգը, այնպէս որ «ԼՂ» երկու ծայրերը անոր ուսերուն վերայ կը ծփային, կուգէի որ այդ երկու աղջիկները երկու օր չար չի գտնային խմելու :

Կուգէի որ ամեն անոնք որ երբեք լրա գիր չեն կարդար, բռնի պատերազմի զրկուէին տէրութեան կողմէն :

Բարձրագոյն պատգամ մը անցեալ օր առաջին անգամ իրեն գէ՛մը երեւոյ կ'առատարդին օձիքէն կը բռնէր և «ԼՂ» հարկունց թուղթ մը ցուցանելով «Գո՛ւտա՛ն Գո՛ւտա՛ն Գո՛ւտա՛ն» կըրտէր, վասն զի առջի իրիկունը երկատարդի մը ձեռքէն ընդունած էր. կը փախաբէի որ Սատուած չնորհէր տար այդ «ԼՂ» և շատ կուգէի որ բոլոր «ԼՂ»ները բռնուէին և քիւրտերուն ձեռքը մատնուէին :

Բոլոր տեսնածներս բոլոր չունեցածներս կը տայի սա Մեծաշուք Տէր Սալիսպորի չէ թէ հաղար, երկու հաղար ոսկի շահէր օրուան մէջ, այլ հինգ, վեց, եօթը միլիոն տուրքի վատակէր որ բոլոր մնացած մարդիկները տեսնէին թէ ինչ պիտի ընէին :

Շատ կուգէի որ բոլոր մարդիկները օր մը մէկէն ի մէկ խնթնային, որպէս զի տեսնէի թէ այն ատենն ալ ամենքը խօսք մէկ ընելով՝ պիտի երթային՝ պատերազմի դաշտը իրարու կոկորդ պատուել :

Կը փախաբէի որ գաղտնիներէն տարին 100 տղայ բան մը չի սորված դուրս ելնէին և քիչ շատ կ'ենեքնէին հողային, քան թէ հաղար աղայ շատ բան սովորած ելնէին և անօթի մը նային :

Կուգէի որ մարդիկ երեք հարիւր տարի

ապրէին և առաջին հարիւր տարուան մէջ ըստով վատակելով, մնացած երկու հարիւրին մէջ այդ վատակածին ուտէին, կամ թէ որ երեք հարիւր տարի չեն կրնար ապրել մարդիկ, այնպէս կարգադրուէին աշխարհիս դրօժերը, որ անօթի մնալով այլևայլ միջոցներու դիմաւոր չդանուէին երբեք աշխարհիս վերայ :

Շատ անգամ կը պատահիմ մարդոց, որոնք միշտ իրենց վերայ միայն կը խօսին քեզի, կուգէի որ այդ մարդիկները համը բլլային և ալ չկարենային խօսիլ :

Կուգէի որ աշխարհիս մէջ եղած աղքատները մէկէն ի մէկ հարստանային և հարուստները ծեծէին, մահաւանդ այն հարուստները որ ստակներն չէին ուտեր, վախնալով որ չի հասնի :

Կը փախաբէի որ Սատուած իր հողային սրբոյ չնորհէր զրկել ֆաշիզմ. որպէս զի ֆաշիզմ այնպիսի բաներ չգրէ՝ որոնց վերայ նայելով սիրտերնս փոներնս կը հասնի կոր :

Եթէ տակաւիս կան աղջիկներ որ Արֆին խրատները բանի տեղ չեն գտնէր, կուգէի որ այդ աղջիկները ստիպուած բլլային օրը հինգ անգամ եօթը գլուխ նարեկ քաղելու :

Կը փախաբէի որ մարդիկ պատերազմի սկսած ատենին, աշխարհիս բոլոր լեռներէն և անտառներէն վայրենի դաղանները դային և թող չի տային մարդոց որ պատերազմ ընեն :

ԱՐԳՈՍ

ԼՂ ՄԻ ԽՆԴԱՍ ՄԻ

Լա՛ս մի խնդա՛ս մի երբ կը տեսնես օրիորդ կամ տիկին նազուհիներ որոնց երեսին լուսաւոր «ԼՂ» տեղեւոր լուսած ու այն տեղերը Բաշա՛ն ընելու մոռցուած են :

Լա՛ս մի խնդա՛ս մի երբ կը տեսնես որ դրակրկիտը այնպիսի քաղաքական և կրօնական խնդիրներու կը միջամտէ որոնց աներկբայելի ճշմարտութիւնը իր այն ճիւղերուն մէջ անհամար թիւեր կապալցուցանեն :

Լա՛ս մի խնդա՛ս մի երբ կը տեսնես տիկնոջ տարեկան կեղծ Սաւաններ, որ հասարակաց դուր չորս երու համար, չեն աւանար հրապարակաւ իրենց կաշիէ ստիկը կաթ ուտող մանկիկի մը բերանը տալով մաւրալ :

Լա՛ս մի խնդա՛ս մի երբ կը տեսնես տիկին նազուհիներ որք իրենց ծեր հօրը թուրքէն կը դանին ու իրենց խափած սիրահարին ներկած ու ցից ցից պեխերէն չեն դանիր :

Լա՛ս մի խնդա՛ս մի երբ կը տեսնես ժամանակակից հայ փիլիսոփաներ որք խեղճ փիլիսոփայութիւնը չարաչոր կը դործածեն :

Լա՛ս մի խնդա՛ս մի երբ կը տեսնես որ Իւսկիւտարի նոր թաղի թաղեցին, ճամարանի հողաբաժնութեան մէկ ապօրինաւոր տնօրէնութեանը գէ՛մ բողոքելու համար հանրագիր մը ստորագրելէ ետքը իր խօսքին տէր չըլլալէ ի դատ, կը թողու որ իր կամքը դոյու թիւն առած մարմին մը դիմաւորութիւն զինքը հրապարակաւ նախատես ու ծաղրէ :

ԴԵՏ



— Թող ասոր երթամ որոնք տեսնամ, ինչ պիտի ընեն նե թող ընեն, ալ չեմ կրնար սպասել, որովհետեւ բոլոր գործերս երեսի վրայ մնացին: Ընդամենը պարեհացի: — Գիշ մ'ալ համբերէ, ամենքնիդ ալ իրարու պիտի ներկայացնեմ:

ՄԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՄԻՆԱՍ ՉԵՐԱՉ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԱՍՏԱՐԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վարձակաւորական խողովէ մէջ խոտաւոր հաւեր

ԱՐԱՄԱՆԱՆ՝ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Չօնէն, վսեմ, Օտեան էֆէնտիի առ հեղինակն ուղղած նամակէն և ընտրողական քերականութենէ մը զատ, կը պարունակէ ընդարձակ առաջարան մը և վերջաբան մը, վարժապետական ժողովի պահանջները և հեղինակին հոն խօսած հառերը կրթական այլ և այլ խնդրոց նկատմամբ: Ս.յս հառերէն մին, 120 էջէ բաղկացած, գրաբանի գէժ աշխարհաբարը կը պաշտպանէ անթիւ վկայութիւններով: Լեզուն բարեփոխուած է:

Գատարակութիւնը մեր ազգի առաջին խնդիրն ըլլալով, տարակոյս չկայ թէ ժողովարդը պիտի փութայ լսել զիսոյ գատարակին մը դադարները:

Կը ծախուի Ս. Դ. և Եղմամեան դրամները և ուրիշ գրականաւոր քով, զին 13 դրամ:

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՏԻՐԱՆԱՆ ԱՆՎԱՐՏԵՆ

Իւր արհեստին մէջ փորձառական հմտութենէն զտու գեղարձական տիպարով վրայագրեալ գեղարձակ Տիգրան Եֆէնտի Ալանկերեան, պատիւ ունի ծանուցանել որ Պաշտօն Քարայի կողմը Եֆէնտի Իսկանդարեանի կից իր գեղարձակ պատրաստ է հաճկերէն Յարմարէն ու ամեն լեզու գեղարձակներ ընդունիլ ու յաճախողներն թէ գեղարձակ և թէ գոյն կողմանէ գոհ ընել:

Յիշեալ գեղարձակը կը գտնուի ամեն օր ժամը 4/5 մինչև 10 մարտարագրիս երեսի թիւները, ինչպէս նաև ամեն երեքշաբթի և ուրրաթ օրերը Յէն մինչև 8 կարտուկայ ձի նայելու համար յատուկ ըլլալով, բայց ի տանցմէ ամեն տանեհէնք օրը անգամ մը, երկուշաբթի օրերը, աչքի և տկամնի հիւանդութեանց թիւի մը ներկայ պիտի գտնվի կարտուկայ ձի նայելու համար:

ԱՍՈՒ ԳԱԶԱՄԻՍ

ԵԱՆԻ

1877

Սեպտեմբեր 1-ին հասնում է ևս խաբարներ:

ԻԼԱՎԷ

Ուրբաթ Կեդէ-Էն ընդունելու հանձնարար

Սթանպուլի Չարմաքչար Եօթու յունտա քիթապը Գալաֆեանին տիւրքերանը տան մաստա հէր Էրմէնի քիթապը տիւրքերան լարընտա սաթըլը:

Ֆիյ 100 փարա

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

ԴԱՍԱՐԱՆ ՊԱՏԱՐԱՐԱՐ

ԳԻՆ 1 ԴԻՇ:

Դպրոցայ համար 0/0 10 ԷՆԷ ԷՆԷԻՆԷ:

Չարդարեան գործարանին մէջ Սուլթան Համամ ԹԻԻ 14

Ընտիր թղթի վրայ 130 պատկերօք և 8 երէս, քարթօնով կազմեալ, մինչև ցարդ հրատարակուած Գերականներէն շատ աւելի ճոխ զըջոյկ մ'է, իստ յարմար նորուս մանկանց ընթերցանութեան:

ՏԻՐ-ԽՄԲԱԳԻՐ ՅԱԿՈՒՐ ԳԱՐԱՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ս. ՄԱՐԿԱՅԵԼԵԱՆ

Որպէս չարիի գրութի ձեռնի փաշա խոն վերնացարկ թիւ 13